

Electro Radio Mercur

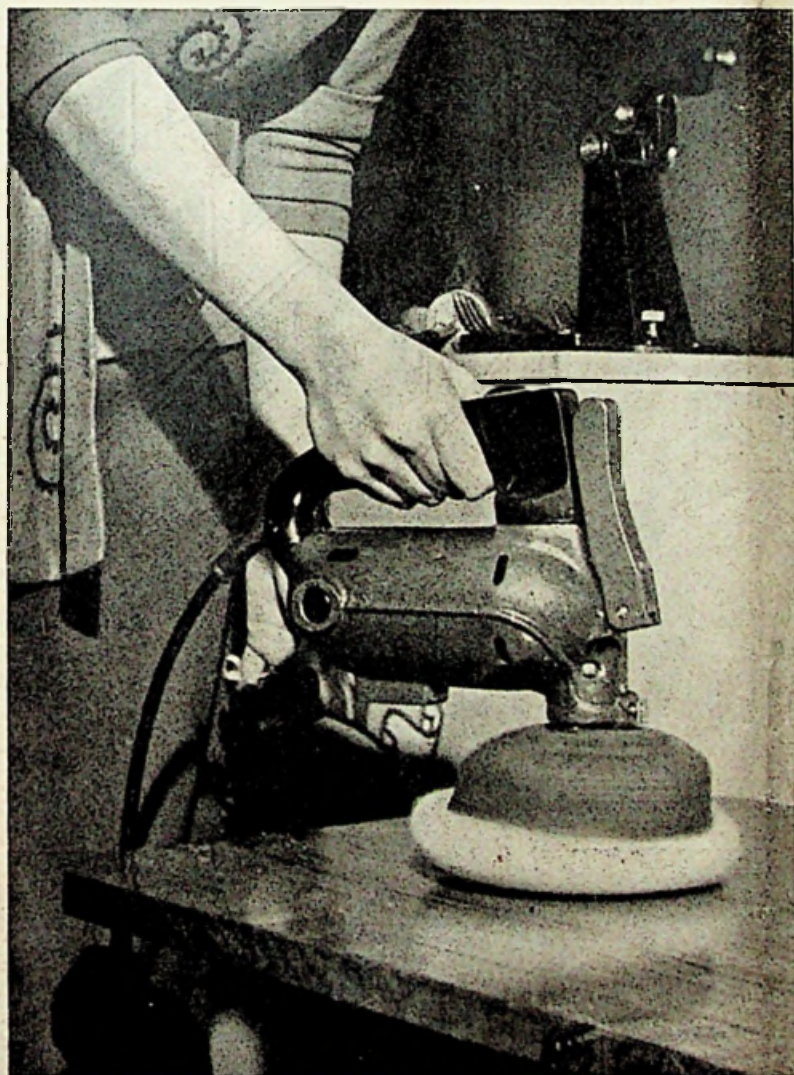
Technisch commercieel vakblad

Veerliendaags Officieel Orgaan van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, de Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen, de Vakgroep Tusschenpersonen in Electrotechnische Producten, en de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie. Directie, Redactie en Administratie: Kalverstraat 35, Amsterdam G. Telefoon Directie en Adm. 0 2900-35253; Redactie 0 2900-40453.

22 APRIL 1950

5e JAARGANG Nr.

117

NIEUW huishoudelijk apparaat

Mogen wij u voorstellen: „Multipol”, een electriche dienstmeisje uit Engeland met vier paar handen. Hier ziet u haar bezig met het wrijven van meubelen, maar ze kan natuurlijk ook vloeren en zelfs de carrosserie van een wagen doen glimmen. Met een bufferfitting maakt ze messen schoon, terwijl ze met een borstel in een oogwenk een stralende glans legt over schoenen en laarzen. Onze „Multipol” kan nog meer: met een meng-inrichting weet ze etenswaar te roeren of te kloppen.

In dit nummer o.m.: een uitvoerig artikel over de Foto-electrische Cel van de hand van ir. De Wit. De toepassingen van deze cel zijn zeker voor onze lezers van belang en wel wegens de aantrekkelijke manier van etaleren en reclame maken, die ermee mogelijk is, alsmede met het oog op beveiliging tegen inbraak. — De zaak van de heer B. G. Miermans, ons allen bekend, bestond 30 jaar. Op blz. 155 vindt U een uitgebreid verslag. — Voor de rest is deze aflevering gevuld met vakgroep- en organisatienieuws.

NU IS HIJ ER!

Een ^{is} vrouwenhand hanteert hem. Hij doet het werk van een man en wel in fabrieken, kantoren, sanatoria, ziekenhuizen, kloosters en ook in het huishouden. De meest volmaakte machine welke door wetenschap en research, door jarenlange onderzoekingen en uitproberen tot stand is gekomen. Metalen borstel geheel in cirkelvorm behandeld met intensief en groot wrijvingsoppervlak. Het is een nationaal product. De trots van de Nederlandse industrie.

PUBLIEKSPRIJS f. 225,-

Rudolf Blick

ELECTRISCHE APPARATEN- en METAALWARENFABRIEK N.V.
Waldorpstraat 38-44 — Den Haag — Tel. 182220

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 5,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakgroepen e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

De Foto-Electrische Cel

HET TEGENGESTELDE VAN EEN ELECTRISCHE LAMP

door Ir. G. J. de Wit

Enkele lezers vroegen een uiteenzetting over werking en toepassing van de foto-electrische cel. Uit onderstaand artikel zal blijken dat de actieve zakenman met deze cel heel wat kan doen, dus heel wat klanten kan overtuigen van het nut ervan. Zakenuitbreiding!

De foto-electrische cel is eigenlijk het tegengestelde van een elektrische lamp, want hij zet licht om in elektrische energie.

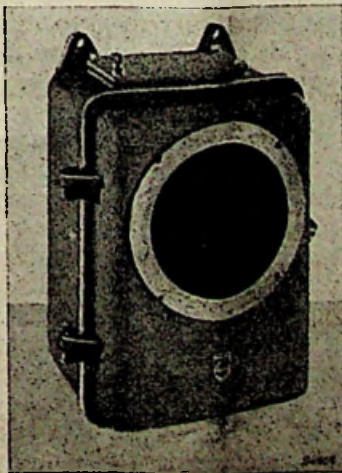
Daarbij is echter een groot verschil, dat de hoeveelheid elektrische energie, die op deze wijze verkregen kan worden aanzienlijk kleiner is, dan de hoeveelheid licht-energie, die men zelfs met het kleinste fietslampje kan verkrijgen. Uit een oogpunt van elektrische energiewinning hebben deze cellen dus zeker geen nut, maar daar staat tegenover, dat zij voor allerlei doeleinden gebruikt kunnen worden, die langs andere wegen niet te bereiken zijn.

Enige van deze toepassingen van de foto-electrische cel zijn zeker ook voor de lezers van Electro Radio Mercur van belang, bijv. de buitengewoon aantrekkelijke en originele methoden voor etaleren en reclame maken, die hiermede mogelijk zijn, en beveiliging tegen inbraak. Daar komt nog bij, dat de foto-electrische cel practisch altijd samenwerkt met het soort van artikelen, dat in electrozaken aanwezig pleegt te zijn, zodat zij daar niet uit de sfeer vallen en het zelfs niet uitgesloten is, dat zij eens een courant artikel zullen worden. Een andere reden, waarom juist de lezers van Electro Radio Mercur belangstelling kunnen hebben voor deze cellen is, dat velen van U op de hoogte zijn van de schakelingen en de schakelmiddelen, die noodzakelijk zijn om een elektrische cel nuttig te laten zijn.

De eigenlijke cel

Foto-electrische cellen kunnen dus licht omzetten in elektrische energie. Daarbij heeft men echter al een aanzienlijk aantal

verschillende typen van foto-electrische cellen en het kan daarom zeker zijn nut hebben eerst de eigenschappen van de belangrijkste soorten van cellen te bespreken. In de eerste plaats willen wij hier noemen de zgn. *Emissie-cellen*. Dit zijn eigenlijk een soort van radiobuizen, met dit verschil, dat de kathode uit zichzelf geen electronen uitzendt. Valt er echter licht op de kathode dan begint deze kathode, die daartoe speciaal is geprepareerd, wel electronen uit te zenden. Brengt men nu de anode van de buis op een positieve spanning, dan zullen er electronen naar deze anode worden togetrokken. Dit betekent, dat de buis dan stroom doorlaat. Wanneer er geen licht meer op de kathode valt, houdt de stroom door de buis vanzelf op, omdat de kathode dan geen electronen

De projector van (onzichtbaar) infrarood.

meer uit kan zenden. De belangrijkste eigenschap van deze cellen is dus, dat zij wel stromen doorlaten als er licht op valt, maar geen stroom doorlaten, wanneer geen licht op de kathode komt. Een tweede eigenschap is, dat wanneer er meer licht op valt er ook meer electronen worden uitgezonden. Op deze wijze is het mogelijk de hoeveelheid licht, die op de kathode valt, te meten, door te meten hoeveel stroom er door de buis gaat. De zogenaamde belichtingsmeters, die tegenwoordig veel in de fotografie worden gebruikt, kunnen op deze eigenschappen berusten.

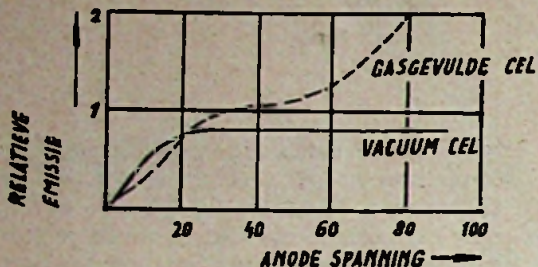
Wanneer de buis geen stroom doorlaat, ondanks het feit, dat er spanning op de anode staat, betekent dit, dat hij een buitengewoon grote weerstand heeft. Dit is direct in te zien als men bedenkt, dat door een kleine weerstand bij een bepaalde spanning veel stroom loopt en door een hoge weerstand weinig stroom. Men kan de eigenschappen van dit type van foto-electrische cellen dus ook beschrijven, door te zeggen, dat de weerstand afneemt als er licht op valt.

Soorten van licht

Tot nu toe is er altijd gesproken van licht, zonder dat aangegeven werd wat voor soorten van licht werden bedoeld. Daarbij doet het voor een dergelijke cel niet ter zake waar het licht van afkomstig is, een verschil tussen dag en kunstlicht bestaat dus niet voor hem. Maar het licht kan ook ingedeeld worden naar zijn golflengte, en dan blijkt, dat de foto-electrische cel veel sterker reageert op licht van de ene dan op licht van een andere golflengte. Hierbij is het bijzonder aantrekkelijk, dat men erin geslaagd is kathoden te vervaardigen, die ook reageren op ultra-violet of infrarood licht. Deze lichtsoorten zijn, zoals bekend beschouwd mag worden „onzichtbaar”. Dat betekent, dat men een straal van deze lichtsoorten onder geen enkele omstandigheid kan zien en dat ook voorwerpen, die door dit licht bestraald worden, in een overigens donkere kamer onzichtbaar blijven. Hierdoor is het mogelijk om stralen van dit onzichtbare licht op een cel te laten vallen en dan direct een elektrisch signaal te krijgen, wanneer zich iets (bijv. een klant of een inbreker) tussen de bron van de onzichtbare lichtstraal en de fotocel bevindt.

De grootte van de stroom

In het voorgaande is al betoogd, dat een foto-electrische cel stroom doorlaat. Nu is het echter een bedroevend feit, dat deze stroom zo klein is, dat men er practisch niets mee kan beginnen, tenzij men zeer gevoelige instrumenten of versterking toepast. Deze stroom kan wel vergroot worden als men in de ballon van de buis een verdund gas aanbrengt. Dit heeft echter ook zijn nadelen omdat dan de stabiliteit en de betrouwbaarheid van de cel achteruit gaat. Het verschil in gedrag tussen een cel met vacuüm en een gasgevulde cel, wanneer men de anodespanning verhoogt, is weergegeven in figuur 1. Hieruit blijkt

Figuur 1.

dat voor lage spanningen de buizen nagenoeg hetzelfde gedrag vertonen maar dat voor spanningen boven de 20 Volt de gasgevulde cel aanzienlijk meer stroom neemt. Een tweede feit, dat uit deze figuur afgeleid kan worden, is, dat het voor een vacuumbuis er weinig toe doet, hoe groot de anodespanning is, mits hij maar groter is dan 20 Volt. Daaruit volgt, dat men aan een eventuele gelijkrichting van de anodespanning slechts geringe eisen behoeft te stellen. Dit is zeker een voordeel, wanneer men met eenvoudige middelen zelf iets voor elkaar wil brengen. De grootte van de stroom is afhankelijk van de anodespanning en van de lichtintensiteit, maar de grootte orde is in het algemeen slechts enige tienden van een miliampère.

Andere cellen

Er zijn ook cellen bekend, waarvoor het niet nodig is een anodespanning aan te leggen. Deze geven echter wel heel weinig energie en verdienen daarom uitsluitend in verplaatsbare toestellen de voorkeur. Wij willen om deze reden deze cellen, die voor de al eerder genoemde fotometers natuurlijk van zeer groot belang zijn, hier niet verder bespreken. Een derde soort van cellen bezit de eigenschap, dat de weerstand van een bepaald materiaal verandert als er licht op valt. Het heeft heel wat inspanning gekost, voor men betrouwbare cellen van dit type heeft kunnen maken. Zij vertonen eigenlijk dezelfde eigenschappen als de emissie-cellen: een hoge weerstand als er geen licht op valt en een lage weerstand, als er wel licht op valt. Dergelijke cellen kunnen dus op dezelfde wijze gebruikt worden als de emissiecellen. Er zijn echter ook verschillen. Een zeer belangrijk is dat de laatstgenoemde cellen een geringere betrouwbaarheid hebben, wat de grootte van de stroom betreft, dan de emissiecellen; daarom verdient voor nauwkeurige metingen de emissiecel de voorkeur.

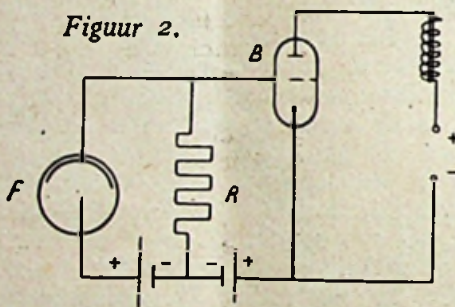
Een verder verschijnsel van deze cellen is, dat zij vermoeid worden. Dit betekent dat de eigenschappen veranderen, als zij in werking zijn geweest. Bovendien zijn zij in hoofdzaak gevoelig voor andere lichtsoorten dan de emissiecel, of tonen althans een ander gevoeligheidsverloop.

Schakelingen

Nu we enigszins vertrouwd zijn met de eigenschappen van lichtgevoelige cellen, kunnen we overgaan tot de behandelingen van de schakeling, waarin zij opgenomen kunnen worden. Daarbij zullen slechts zodanige schakelingen besproken worden, dat practisch ieder van de genoemde typen van cellen gebruikt kan worden. Het spreekt natuurlijk vanzelf, dat voor verschillende cellen de verschillende weerstands-elementen wel andere waarden moeten hebben.

Een foto-electrische cel geeft dus een stroom, als er licht op valt. Omdat deze stroom op zichzelf te klein is om er een normaal toestel mee te bedienen, moet hij eerst versterkt worden. Dit is mogelijk, door de stroom door een weerstand te laten lopen. Wanneer men deze weerstand maar hoog kiest, krijgt men vanzelf een aanzienlijk spanningsverschil op deze weerstand. Met dit spanningsverschil kan men dan een versterkerbuis bedienen en zo verkrijgt men de vereiste grotere energie. Een voorbeeld van een dergelijke schakeling geeft figuur 2. Hier is aangegeven de foto-

Figuur 2.

electriche cel F, waarvan de kathode aan de bovenkant is getekend als een gedeelte van een cirkelboog, om goed aan te geven, dat er licht op kan vallen. Op de anode staat een positieve spanning. Valt er nu licht op de cel dan gaat er stroom door de cel heen en vloeit af door R. Hierdoor ontstaat een spanningsverschil op R. Deze spanning wordt echter toegevoerd aan het rooster van de buis B, waardoor de spanning op dit rooster hoger wordt. Daarbij moet men wel bedenken, dat er in de buis B geen stroom kan lopen van de anode of van de kathode naar het rooster. Ten gevolge daarvan heeft het rooster een negatieve spanning, die gelijk is aan de spanning van de batterij, welke aangebracht is tussen R en de kathode van de buis B, wanneer men eventjes de fotocel weg denkt. Wanneer deze fotocel geen licht ontvangt is het echter hetzelfde of hij er is of niet, want hij kan geen stroom doorlaten. Valt er nu wel licht op de fotocel dan kan er stroom doorheen gaan en wordt er spanning gezet op de weerstand. De batterij, die rechts van de weerstand ligt, en die eerst (d.w.z. toen

de fotocel nog geen licht ontving en er geen stroom door de weerstand ging), valt de negatieve spanning van het rooster zorgde, kan er niets aan veranderen, om er geen stroom van zijn positieve kant naar het rooster kan vloeien. Wij zien dus, dat de spanning van het rooster, die afhankelijk is van de hoeveelheid licht, welke op fotocel F valt, bepaalt of er stroom door de buis B gaat. Deze stroom kan veel groter zijn dan die door de fotocel, waardoor het mogelijk is een of ander toestel met deze stroom in werking te stellen. In het volgende voorbeeld is rechts boven een schakeling getekend, waarin zich een ijzerkern toestel vindt. Wanneer er stroom door de buis gaat lopen, vloeit deze ook door de spoel. Hierdoor wordt het ijzer in de spoel magnetisch en kan men een of andere schakelaar door dit ijzer laten aantrekken en laten men dus een willekeurig toestel in werking stellen. De aard van dit toestel hangt natuurlijk geheel van het gebruik af, maar men kan bijvoorbeeld denken aan het laten flikkeren van een etalageverlichting of het laten afdraaien van een gramfoon. Om deze gramfoon kan men dan een plaat aanbrengen, die bijvoorbeeld de aandrijving vestigt op bepaalde artikelen in Uw zakkentas. Wanneer het de bedoeling was inbreken te signalen, kan men natuurlijk allerlei schrikwekkende geluidsbronnen in werking stellen.

Gasgevulde buizen

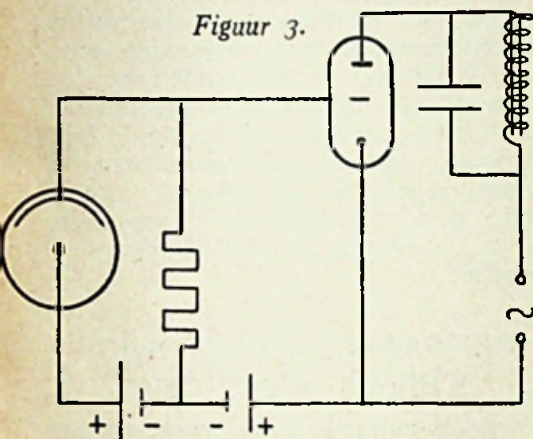
Om terug te komen op de praktische uitvoering van de schakeling, moet eerst op gewezen worden, dat de grootte van de stroom door de buis B zeer belangrijk is voor de werking van de gehele schakeling. Het is van belang, dat deze stroom liefst bij zo klein mogelijke spanning zo groot mogelijk is. Nu hangt de grootte van deze stroom in de eerste plaats af van de eigenschappen van de buis B. Een van de eigenschappen van de buis B, die bijzonder geschikt zijn om bij een betrekkelijk lage spanning een betrekkelijk grote stroom te nemen zijn de zogenaamd gasgevulde buizen of thyatronen (thyatron betekent deur, dus eigenlijk een electriche deur). Een van de belangrijkste eigenschappen van deze buis is, dat hij, als er eenmaal stroom doorheen gaat, stroom blijft nemen practisch onafhankelijk van de spanning op het rooster. Dit heeft tot resultaat, dat wanneer de fotocel maar eventjes licht krijgt, en daardoor het rooster van de buis zo sterk positief wordt, dat er stroom door de buis gaat, er stroom door de buis blijft gaan. Dit is voor het signaleren van inbrekers natuurlijk erg prettig, maar het is niet altijd prettig. Zo is het bijvoorbeeld dat Uw extra etalageverlichting dan een eenvoudig blijft branden tot U hem 's avond laat, voor het naar bed gaan, uitschakelt. We zien hieruit, dat de eigenschappen van de buis B al direct grote invloed hebben op de gehele installatie. Wanneer men een buis B zou gebruiken die geen gasvulling heeft, dan is het ijzer uit de spoel alleen maar magnetisch zolang er licht op de cel valt. Wanneer men echter het andere voordeel van gasgevulde buizen, namelijk het voeren van een betrekkelijk grote stroom niet wil verliezen, moet men een andere schakeling gebruiken.

Deze typen van schakeling noemt men relaischakelingen, omdat het geheel van een spoel met een ijzerkern (welke ijzerkern, als hij magnetisch is, een electricch contact aantrekt) een relais heet. Dergelijke relais zijn in de handel verkrijgbaar en men behoeft dus niet zelf de moeite te nemen er een te vervaardigen.

Zelfuitschakelend relais

Wanneer het gewenst is, dat het relais slechts aangetrokken is, als er stroom door de fotocel gaat (dus wanneer er licht op de fotocel valt) kan men de schakeling van figuur 3 gebruiken. De linkerhelft van deze schakeling is volkomen gelijk aan de linkerhelft van figuur 2. Voor de werking van de fotocel en zijn invloed op het rooster van de buis kan dus naar de bespreking van deze figuur verwezen worden. Een belangrijk verschil tussen figuur 3 en figuur 2 is echter, dat in figuur 3 wisselspanning

Figuur 3.

wordt toegevoerd aan het relais en via dit relais aan de anode van de buis. Als buis neemt men ook hier weer een gasgevulde buis of thyratron. Wanneer men de werking van de condensator, die aan de uiteinden van het relais is aangesloten (in figuur 3 tussen de buis en het relais in getekend) even buiten beschouwing laat, is de werking van deze schakeling de volgende:

Wanneer er geen stroom door de fotocel gaat, is het rooster negatief en gebeurt er dus niets. Op het ogenblik echter, dat het rooster positief wordt, doordat er licht op de cel valt, krijgt men de toestand, dat de buis stroom zou kunnen nemen als de anode positief is ten opzichte van de kathode. Deze toestand treedt op gedurende de helft van een periode van de wisselstroom. Men krijgt dus, dat gedurende deze helft van de periode er stroom door de buis en door het relais gaat en dat dit dus aantrekt. Gedurende de andere helft van de periode is de anode echter negatief ten opzichte van de kathode. Dan kan er dus geen stroom door de buis vloeien. Men krijgt dan de toestand, dat het relais gedurende een halve periode aantrekt, daarna weer een halve periode niet aantrekt enz. Dit kan tot gevolg hebben, dat het relais, mits het snel genoeg is, gaat klapperen (de snelheid van een relais is de tijd, die het nodig heeft om aan te trekken, nadat er stroom begint te gaan). Men zal het relais dus zo moeten kiezen, dat het aan de helft van de anodestroom genoeg heeft om aan te trekken en in de tweede plaats niet zo

snel is, dat het in de halve periode, waarin er geen stroom door het relais gaat, de aantrekking kan opheffen.

Bij deze uiteenzetting is de condensator, die over het relais is geschakeld, buiten beschouwing gelaten. Om de functie van deze condensator goed te begrijpen is het 't beste de gedachtegang te beginnen op het ogenblik waarop er stroom door het relais begint te vloeien. Omdat er altijd weerstand in een relais aanwezig is, ontstaat er dan een spanningsverschil op het relais. Door dit spanningsverschil wordt de condensator opgeladen. Wanneer nu de stroom door het relais ophoudt, omdat een halve periode van de wisselstroom voorbij is, is de condensator nog opgeladen en ontlad hij zich over het relais. Het relais blijft dus aangetrokken, ook gedurende de periode waarin de buis geen stroom neemt. Tot zo ver is er dus geen verschil in de werking van de schakeling volgens figuur 2 en figuur 3.

Op het ogenblik echter, dat de fotocel geen licht meer krijgt, wordt het rooster van de gasgevulde buis negatief. Dit had in schakeling 2 geen invloed, omdat de buis stroom blijft voeren, als er eenmaal stroom doorheen gaat, onafhankelijk van de spanning van het rooster. In de schakeling van figuur 3 treden echter ogenblikken op, waarin de buis geen stroom voert. Wanneer na zo'n ogenblik (dat is dus na een halve periode, waarin de anode negatief is ten opzichte van de kathode) een negatieve spanning op het rooster staat, kan de buis geen stroom meer doorlaten, wat ook de anodespanning verder doet. Hierdoor houdt de bekrachtiging van het relais op, omdat de condensator toch in zeer korte tijd ontladen is. Het resultaat is dus, dat het relais slechts dan aantrekt, wanneer de foto-electrische cel licht ontvangt. Een bijzonder voordeel van deze schakeling is nog, dat men geen hoge gelijkspanningen nodig heeft, maar voor de hoge spanning met wisselstroom kan werken. Deze kan men al dan niet onder voorschakeling van een weerstand, uit het lichtnet halen.

Schakelingen, gevoelig voor de hoeveelheid licht

In het voorgaande is er alleen maar over gesproken, dat er licht op de fotocel valt of niet. Dit geeft echter niet altijd een juist beeld van de toestand en is zelfs niet altijd te gebruiken. In sommige gevallen toch zal men een schakeling slechts in werking willen laten treden, wanneer er een *bepaalde hoeveelheid* licht op de fotocel valt. Dan kan men in principe dezelfde schakeling gebruiken als tot nog toe beschreven, maar moet men goed letten op de grootte van de weerstand R en van de spanningen van de batterijen, die aan het onderuiteinde van R worden aangesloten. Het is namelijk mogelijk de weerstand R een zodanige grootte te geven, dat het spanningsverlies, dat op deze weerstand ontstaat door de stroom, die door de fotocel gaat, als er weinig licht op valt, niet voldoende is om het rooster van de buis zo positief te maken, dat de buis stroom voert. Wanneer er echter meer licht op de cel valt, wordt ook de stroom door de weerstand groter.

Het is nu mogelijk, om, indien men weet hoeveel stroom er door de buis gaat bij een bepaalde lichtintensiteit, de weerstand zo te kiezen, dat de buis pas aanslaat als er meer licht op de cel valt van een bepaalde waarde.

Dit kan misschien beter toegelicht worden aan de hand van een voorbeeld. Nemen we daartoe aan, dat de negatieve roosterspanning van de buis 10 Volt is, wanneer er geen licht op de fotocel valt. Wanneer we verder aannemen, dat bij de lichtsterkte, waarbij de schakeling in werking moet treden, een stroom door de fotocel gaat van 0,1 milliampère, (dat is dus 0,0001 Ampère), dan moet de spanning op de weerstand dus gelijk zijn aan 10 Volt, wanneer de genoemde stroom van 0,1 milliampère door de fotocel en dus ook door de weerstand gaat. (Hierbij is aangenomen, dat de buis stroom gaat voeren als de roosterspanning gelijk is aan de kathodespanning, wat in vele gevallen wel juist is).

De weerstand moet dus een zodanige waarde hebben, dat er een spanningsverschil aan optreedt van 10 Volt, als er een stroom door gaat van 0,0001 Ampère. Met de bekende wet van Ohm vinden we dan dat deze weerstand gelijk is aan 10 gedeeld door 0,0001 = 100 000 Ohm.

Een bijzonderheid is nog, dat men het verlichtingsniveau (dat wil zeggen de hoeveelheid licht), waarbij de schakeling in werking treedt, kan regelen door de weerstand R veranderlijk te maken. Wanneer dus door veroudering de eigenschappen van de fotocel of van de gasgevulde buis gaan veranderen, kan men dit met deze ene veranderlijke weerstand weer bijstellen.

Een andere vraag is, waarvoor een schakeling, die pas in werking treedt bij een bepaalde lichtintensiteit, kan worden gebruikt. Hiervoor zijn al direct toepassingen te vinden, als men bedenkt, dat een reclameverlichting eigenlijk geld verspillen is als de zon schijnt.

Men kan nu de fotocel zo instellen, dat de schakeling in werking treedt, als de zon begint te schijnen. Men laat dan het relais juist de verlichting afschakelen. Het spreekt vanzelf, dat deze schakeling niet alleen geschikt is voor reclameverlichting, maar ook voor de gewone verlichting van de zaak.

Hoewel in het bovenstaande al een overzicht is gegeven van de verschillende mogelijkheden, die de foto-electrische cel biedt, is voor een daadwerkelijke toepassing van dit merkwaardig electriche toestel nog wel een uitvoerige bespreking nodig. Wij hopen daarom in een volgend artikel meer praktische schakelingen, die natuurlijk gebaseerd zijn op degene, die wij hier besproken hebben, aan te geven.

De foto-electrische cel (met lens) van een alarminstallatie.

Mededelingen VAN DE VAKGROEP

**DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELLEN**

APARAT

ROOSKRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

EEN PUNTENREGEN...

...wordt het soms, wanneer er iemand bij schrijver dezes op bezoek komt, teneinde inlichtingen te verkrijgen omtrent een bepaald punt. Vanzelfsprekend is dit echter, wanneer men bedenkt, hoeveel zaken ten nauwste verband met elkaar houden en een ingrijpende maatregel voor een bepaald artikel menigmaal ook van grote invloed kan zijn voor andere artikelen.

Vele vragen worden gesteld, makkelijk te beantwoorden, soms moeilijk of zelfs in het geheel niet. Dit is heel natuurlijk, gezien het feit, dat verschillende oorzaken gevolgen kunnen hebben, die op een zeker ogenblik nog niet geheel te overzien zijn. Men kan daar wel zijn eigen mening over hebben, doch het is te enenmale geen axioma, dat dit volgens die gedachtengang zal verlopen. Zo was er dezer dagen iemand, die een grote angst had voor waardevermindering van voorraden, omdat hij in de nabije toekomst een belangrijke prijsdaling over de gehele linie verwachtte. Hij meende daarom zijn voorraad zo minimaal mogelijk te moeten houden, teneinde de strop(pen) zo laag mogelijk te houden.

Wij voor ons prijzen ons echter gelukkig niet „helderziend” te zijn, omdat dit uiteindelijk persoonlijk meer nâ dan voordelen oplevert, hetgeen echter weer de oorzaak was, dat wij de vraagsteller niet precies konden adviseren, op welke wijze hij het best speculeren kon. Wat ons wel in hoge mate interesseerde was te weten hoe hij tot die gedachten was gekomen, en op een desbetreffende vraag kwamen er verschillende punten naar voren als devaluatie, hoge sociale lasten, Benelux, Duitsland enz. enz. Gedeeltelijk zit er in dit antwoord reeds een tegenstelling.

Vanzelfsprekend zijn wij dieper in de materie gedrongen en hebben gezamenlijk de kansen berekend. De koopkracht van het publiek is gedaald, voor sommige branches heel sterk, terwijl een verdere daling verwacht wordt. Als tegemoetkoming is een loonsverhoging van 5 % toegestaan, doch deze was in feite reeds achterhaald door een prijsstijging over de gehele linie van 7.6 %. Dit lokt vanzelfsprekend een heviger onderlinge concurrentie uit, die een zekere prijsdumping ten gevolge kan

hebben. Wij vestigen de nadruk op dit „kan hebben”, omdat er nu eenmaal kostprijzen, marges, kosten enz. moeten zijn, die gedrukt kunnen worden. Van hoeveel belang deze prijsdumping zal zijn, is dus een nog niet te beantwoorden vraag. Verder bestaat er natuurlijk altijd nog een mogelijkheid van zakken van prijzen op de wereldmarkt, doch ook hier blijft het voorlopig nog een open vraag, van welke invloed deze daling zal zijn op de koopkracht van het doorsnee-publiek.

Hierbij dienen we tevens niet uit het oog te verliezen, dat deze daling niet uitsluitend betrekking heeft op gereede producten, doch bijna geheel op grondstoffen en de kosten van verwerking worden in het desbetreffende land grotendeels bepaald door lonen, waarbij de sociale lasten een belangrijke rol spelen. Deze laatste te drukken zal zeker niet eenvoudig zijn. Dat de gereede producten, zoals deze bijv. in ons land vervaardigd worden, in de naaste toekomst belangrijk goedkoper zullen worden, hiertoe menen we niet te mogen concluderen.

Een volgende vraag, die daarna kwam, was, of de buitenlandse concurrentie dan niet een oorzaak kon worden, dat de prijzen hier wel omlaag móesten, omdat anders Nederland als afzetgebied voor Nederlandse fabrikanten verloren zou gaan. Er zijn natuurlijk buitenlandse gespecialiseerde fabrieken met uitstekende outillage en een ervaring van tientallen jaren en nog langer, die het wat goedkoper zouden kunnen leveren dan wij, doch ook hier speelt de kostprijs, vooral de lonen een grote rol.

Duitsland

Naast anderen, zien we ook Duitsland weer meer en meer aan de markt komen en men verwacht dikwijls, mede gezien de grote vóóroorlogse capaciteit, een overstroming van die zijde. Nu is de situatie op het moment voor ons Nederlanders wel enigszins anders geworden. U kent de Benelux en ook hierin komen we, geruisloos zouden we willen zeggen, steeds verder. Deze economische Unie berust op het principe van zo groot mogelijke wederkerigheid en houdt dus tevens een voorrang in boven andere buitenlandse mededingers. Een afzetgebied even groot als vóór de oorlog zal Duitsland hier dus niet meer kunnen vinden. Vanzelfsprekend spreken de kosten voor levensonderhoud, lonen en

verdere productiekosten hier een hard woordje mede.

Betrekkelijk weten we van westelijk Duitsland nog weinig af. Langzamerhand druppelt cijfermateriaal door, waarmee men zich enigszins een beeld kan vormen van het herstel. Gebukt onder zware lasten komt men stap voor stap vooruit. Wanneer men echter de lonen bekijkt in dat Duitsland waarvan het Centraal Bureau voor de Statistiek cijfermateriaal verstrekt, dan is er absoluut geen verschillen, die een belangrijk lagere prijs van het eindproduct kunnen veroorzaken. Duitsland staat hier niet alleen; verscheidene andere landen staan er evenzo voor, en voor overstromingen tegen véél lagere prijzen zien wij voorhanden aanleiding.

Tot slot zouden wij de mogelijkheden willen stellen van een tweede loonronde en de gevolgen van dien. Hierop voorwerkend zouden er zeker geen factoren zijn die prijsverlagend kunnen werken. Het is een teer punt, want de eerste loonronde van de eerste fase naar de spiraalwerking loonprijzen. Bij een tweede zouden we het wat angstiger zijn, want de gevolgen zouden funest kunnen worden. Laten we de hoopespreken, dat dit niet noodzakelijk zal blijken en dat wij de oplossing kunnen vinden in een doeltreffende samenwerking tussen alle landen, tot heil van de gehele mensheid.

**PRIJSAANDUIDING NOG
STEEDS VERPLICHT**

Verskillende leden hebben ons gevraagd of nog steeds de verplichting bestaat tot prijsaanduiding van hun artikelen in de etalage en in de winkel, voor zover deze vanaf de straat waarneembaar zijn. Teneinde moeilijkheden voor u te voorkomen deelen wij u mede, dat de prijsaanduidingsvoorschriften nog steeds van kracht zijn. Tijdens een informatieve contrôle, waarbij ge-

Antennedraad

van electrolitisch roodkoper 1½ mm Ø. Daar wij een voordelige partij antennedraad hebben weten in te kopen, kunnen wij U antennedraad aanbieden tegen een prijs van slechts f 2,34 per Kg. netto. Opmaak op ringen van circa 26 Kg. Levering uit voorraad, mits onverkocht.

J. VAN HEUSDEN, — IMPORT-EXPORT
Singel 34, AMSTERDAM, Telefoon 49763,

VRAAG EN AANBOD

Demob. militair z.z.g.g. als electro-technisch tekenaar of monteur. Diploma's E.T.S. en Mulo. Br. nr. 1390.

OPEN PLAATSEN

Fabrikant van electrisch (zomer) seizoen-artikel wenst in verbinding te treden met H.H. Grossiers voor het Zuiden, Oosten en Noorden van het land. — R. & H. Apparatenfabriek, Jan Steenlaan 2, Hilversum.

processen verbaal zijn opgemaakt, is gebleken dat de naleving van deze voorschriften veel te wensen overlaat.

De waarnemend directeur-generaal van de Prijzen deelt derhalve mede, dat handhaving van deze voorschriften in het kader van de huidige prijspolitiek nog steeds van groot belang is en dat op de naleving scherpe controle zal worden uitgeoefend. Van de verplichting tot prijsaanduiding zijn vrijgesteld die goederen, welke voorkomen op de tabel behorende bij het Besluit op de Omzetbelasting 1940, zoals toegevoegd bij de Wet Belastingherziening 1947 (weeldegoederen), voorzover deze goederen in prijs zijn vrijgelaten.

Het zou te ver voeren, hiervan een volledige opsomming te geven en wij raden u dus in uw eigen belang aan alle artikelen op duidelijke wijze van een prijs te voorzien.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

Beproefd

strijkijzer van Hapé

Reeds enige tijd geleden zond de firma Hapé (v.h. gebr. Peters) Nieuwe Herengracht 11 te Amsterdam, ons een automatisch strijkijzer ter beoordeling. Wij hebben enige tijd gewacht met hierover iets te schrijven, omdat we het eerst in gebruik wilden testen. Dit is inmiddels gebeurd, en het oordeel van een huisvrouw, tevens lerares huishoudkunde, was alleszins gunstig. Het Hapé Automatic strijkijzer voldoet in alle opzichten, ook wat betreft de overschakeling op verschillende warmten voor de diverse stoffen welke men strijken wil. Men kan door de bouw van dit ijzer inderdaad zeer gemakkelijk in plooiën komen, langs knopen strijken en al dergelijke kleine lastige postjes omzeilen. Het enige bezwaarlijke is de sterke geur welke het bij warmworden afgeeft, maar dat zal in het gebruik wel slijten. De beproevende huisvrouw bleek inderdaad enthousiast over dit ijzer, bij welk oordeel wij ons uiteraard gaarne neerleggen.

Kleurige

etalageverlichting

Zo worden we daar op een koude en regenachtige avond, welke dit seizoen nog zo gezellig kan brengen, naar het hartje van de binnenstad gelokt.

Er werd ons bericht dat in een der grote warenhuizen iets bijzonders te zien was op gebied van etalageverlichting — en inderdaad was dit juist. De fabriek van speciale verlichtingsapparaten Tovèrli te Amsterdam heeft me daar een viertal etalages verlicht die waarlijk de aandacht van iedere voorbijganger moeten trekken. Door een juist uitgebalanceerde opstelling van haar toestellen en een goede wisseling der kleuren, bereikte men inderdaad iets aparts als resultaat.

Wie tot taak gesteld krijgt, voor enige afnemer een etalageverlichting te ontwerpen (men kan er ook zelf op uit trekken om zulk een opdracht te veroveren!) zal goed doen, zich met Tovèrli in verbinding te stellen; er ontstaat dan iets goeds!

Jubileum

VAN DE HEER MIERMANS

In verband met de datum 3 April 1950 en de technische voorbereiding van ons blad, kunnen wij eerst thans terugkomen op de herdenking van het 30-jarig bestaan van de zaak van de heer B. G. Miermans.

Hoewel een herdenking van een dergelijke periode wel meer voorkomt, was er toch iets anders. Op de eerste plaats was het door de tijdsomstandigheden niet mogelijk het 25-jarig bestaan te herdenken (3 April 1945) en ten tweede betrof het hier onze voorzitter. Dit onze zeggen wij met 'n zekere trots en allen, die de heer Miermans persoonlijk kennen, zullen dit eveneens voelen. Zij kennen nl. zijn grote bekwaamheden zijn enthousiasme voor de detailhandel en zijn altijd-klaar-staan om iedereen met raad en daad terzijde te staan.

Zeer velen is het bekend, hoe rustig en objectief de zaken door de heer Miermans bekeken worden, en eveneens zijn er niet weinigen, die bij hem komen en met geheel andere gedachten weggaan, dan zij gekomen zijn, omdat hij op kalme, bezadigde wijze en met grote kennis van zaken, het hoe en waarom uiteenzette.

Het was dan ook niet te verwonderen, dat alle organisaties, waarbij de heer Miermans betrokken is (en dat zijn er niet weinigen), de handen ineen sloegen en een comité vormden om hem op die dag op een gepaste wijze van hun erkentelijkheid blij te geven. Wij noemen hier de N.V.R.D., de afdeling Amsterdam en Haarlem, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen, de Ondervakgroep Radioreparatie, onze Vakgroep, alsmede de Nederlandse Electro-technische Winkeliers Organisatie.

Bij monde van de heer B. J. Lankamp werden aan de heer Miermans namens al deze organisaties enige geschenken aangeboden, t.w. een elektrische haard, een

makkelijke stoel en een tapijtje. Spr. deed dit op de hem eigen gevoelvolle wijze, waaraan af en toe een vrolijke noot niet ontbrak.

Verschillende anderen voerden daarna nog het woord, al dan niet onder het aanbieden van een of ander aandenken.

De jubilaris antwoordde hierop met enkele treffende woorden, zijn oprechte dank uitsprekend aan allen, die eraan medegewerkt hadden deze dag voor hem tot een onvergetelijke te maken. Welhaast vanzelfsprekend werden woorden van waardering gesproken aan het adres van mevrouw Miermans voor de wijze, waarop zij haar man steeds tot een steun is geweest in zijn drukke en moeilijke taak. Ditzelfde gold eveneens voor de beide zoons van de heer Miermans, die indirect eraan medewerken, dat hij zoveel tijd aan de verschillende organisaties kan besteden en daarnaast toch niet alleen zijn zaak op peil te houden, doch ook nog uit te breiden.

Van de gelegenheid tot feliciteren is tijdens de receptie, die van 3 - 5 uur werd gehouden, door enkele honderden personen gebruik gemaakt, en de bezoekers waren een weerspiegeling van het uitgebreide terrein waarop de heer Miermans zich beweegt. Na de officiële receptie werd in kleinere kring nog een korte tijd doorgebracht en dat dit in de beste stemming was, behoeft nauwelijks vermelding.

Van de zaak van de heer Miermans geven wij hierboven een foto en wij willen dit beknopt verslag beëindigen met de wens, dat het de heer Miermans nog vele jaren gegeven moge zijn, temidden der zijnen zijn krachten te wijden aan de verdere uitbouw van zijn zaak en tot heil van de verschillende organisaties.

Mededelingen VAN DE

**NEDERLANDSE
ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS
ORGANISATIE**

ADMINISTRATIE:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

DE TIJD STAAT NIET STIL

De tijd gaat snel, gebruik hem wel.
Een spreekwoord, dat zonder enig voorbehoud altijd toepasselijk is. Het schoot ons dan ook te binnen bij de voorbereiding van vergaderingen, bij de beoordeling van de huidige stand van onze organisatie en de aanwas van het ledental. Hoewel ook de gestage druppel de steen holt, gaat deze aanwas toch nog te langzaam om van algehele tevredenheid te kunnen spreken. Drie factoren spelen een belangrijke rol:

- 1e. het grote belang van één hechte, landelijke organisatie;
- 2e. het voortsnelen van de tijd;
- 3e. de tijdslimiet, waaraan wij allen gebonden zijn.

Over de eerste twee punten willen wij ditmaal kort zijn. Veel is hiervoor reeds geschreven en de aanmeldingen, die reeds binnengekomen zijn, leveren het bewijs van het juiste inzicht hierover. Het derde punt willen wij echter nogmaals onder uw

aandacht brengen. Wat is de oorzaak n.l. dat men zich niet aanmeldt? Treffend is, dat men over het algemeen het nut van een goede organisatie wel inziet, doch besluiteloosheid, keus omtrent de juiste organisatie en de gedachte: dat zal ik morgen of dezer dagen wel even in orde maken.

Het is u bekend, dat de Vakgroepen binnen 3 jaar gaan verdwijnen en dat de nieuwe Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie reeds wet is geworden. De instelling van een bedrijfsschap, het afvaardigen van bestuursleden, slaat terug op de vrije organisatie, die representatief moet zijn voor de groep. Medewerking en volle steun aan de vrije organisatie is uw taak en een plicht tegenover u zelf, indien gij er prijs op stelt, dat uw economische belangen veilig gesteld kunnen worden.

De situatie is dus zo, dat wij allen niet meer rustig kunnen aanvangen een organisatie op te bouwen en deze in de loop der jaren tot bloei te brengen. Neen, wij moeten

beslissen voor onszelf, want het bloeipunt moet binnen de gestelde tijdslimiet bereikt zijn. Overweeg de situatie rustig voor u zelf en het zal niet moeilijk zijn uw keus te bepalen. Voor allen wie de electrotechnische detailhandel ter harte gaat, is er slechts één landelijke organisatie, de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie, die uitsluitend beoogt de behartiging van de economische belangen van haar leden, teneinde te komen tot een gezonde marktregeling.

Wanneer u echter tot aansluiting overgaat, doet het dan ineens goed. Kiest meteen de specialisten, want uiteindelijk komt daar toch terecht. Ieder nieuw lid is een versterking van de organisatie en hoe sterker de organisatie, hoe meer profijt u ervaart. Wordt daarom niet alleen zelf lid doch werft er één of meer bij; het is tenslotte uw eigen belang.

Hoewel slechts het resultaat de waard van een organisatie bepaalt, zijn er toch velen, die graag willen weten, hoe hoog de daaraan verbonden kosten zijn. Deze zijn echter zeer laag en wel f 10.— per jaar of wel nog niet eens de prijs van één goed sigaar per week.

Neemt dus nú het besluit, meldt u niet morgen als lid, doch doet het vandaag nog. Het adres is: NEWO, Keizersgracht 606 te Amsterdam.

EINDE NEWO NIEUWS

MEUSKENS' Groothandel

Korte Gracht 24 - Tel. 6391 - Amersfoort

Uit voorraad leverbaar:

Electriche

- Reisstrikkijzers,** universeel
- Roomkloppers**
- Broekenpersen**
- Boekenklemlampjes,** hout en metaal

Fabricage: versterkers, transformatoren enz. Groothandel in radio-artikelen
BEREC zaklantaarn-, radio- en gehoorapparaatbatterijen.
BELCLERE gehoorapparaten ook met miniatuur accu.
RONETTE microfoons, pick-ups enz.
POPE snoer, draad, radiobuizen enz.
Alle montage materiaal, weerstandjes, condensatoren, antenne-eieren etc. etc.
T.V. materiaal o.a. spoelen, schema's, trafo's.

Technisch Bureau J. Th. van Reijssen
Choorstraat 16 - DELFT - Telefoon 2678

TOVÈRLI

Keizersgracht 692, Amsterdam C. Tel. 32887
Fabriek van

Speciale Verlichtingsapparaten

Wij fabriceren apparaten voor belichting van: Toneel, Openluchtspel, Modeshow, Terrein, Gevel, Etalage enz. enz. Annoncerapparaten. Speciale verlichting in stands voor tentoonstellingen enz. Ook voor verhuur, ombouw en reparatiën.

Installateurs korting - Vraagt catalogus.

R.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen. Registrerende en aanwijzende Volt-Ampère-Watt-Cos φ- en freq. meters. Draalveld-richting-aanwijzers. Gecombineerde Volt- en Ampèremeters in draagbare uitvoering. Krukinductoren. Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

Installateurs!

Laat ons Uw neon-installaties verzorgen. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, met ontwerpen, begroten, verkopen en naderen door het gehele land.

Technisch Bur. voor NEON-VERLICHTING
P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE,
KONINGSPLEIN 11, TEL. 392400-392401

**HUISHOUD
FORNUIZING**

Fabriek ELEKTRO-HELIC
Slechts enkele 3- en 4-plaats met en warmkast beschikbaar. Voor verdere bijzonderheden zie blz. 11 van April-Bode.

ELECTROCENTRUM

Amsterdam - Arnhem - Eindhoven - Leeuwarden - Roosendaal - Rotterdam - Zwolle.

HAZEMEYER

HENGELO

BESCHERMD SCHAKELMATERIAAL

Fabriek- en Hoofdkantoor Hengelo
Tel: 2345 (5 lijnen)

Kantoor R'dam: Mathenesserlaan 201, Tel: 30634
Kantoor A'dam: Amstel 144, Tel: 35862

**N.V. GEBR. ROLFF'S HANDEL MIJ.
ALKMAAR**

ZAADMARKT 33-36 - TELEFOON 2341-2342

PHILIPS artikelen _____

DRAKA producten _____

JUNG schakelmateriaal _____

APPARATEN voor huish. gebruik _____

PANNEN voor electr. koken _____

INSTALLATIE materiaal _____

KOOLBORSTEL

voor elk doel.
Uit voorraad leverbaar

Nederl. Koolborstelfabriek

AMSTERDAM-N.
Spijkersloot 5
Telefoon 60

Mededelingen VAN DE

**VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT**

SECRETARIAAT:
MAURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585

NOGMAALS:

DE PRIJZEN!

Hoever mogen ze dalen?

Het is wel een merkwaardig verschijnsel, dat, nu alle prijzenbeschikkingen voor het electrotechnisch ambacht zijn vervallen, wij ons desondanks gedwongen voelen over prijzen te schrijven, zij het dan in een geheel andere zin dan in de tijd, dat het Directoraat-Generaal van de Prijzen deze bedrijfstak onder contrôle had. Toen was het noodzakelijk de prijzen te controleren op gronden aan het algemeen belang ontleend, omdat de tendens tot ongehoorde prijsstijgingen tengevolge van de schaarste permanent aanwezig was. Thans moet men, tengevolge van het verdwijnen van deze schaarste en het herleven van de concurrentie maatregelen overwegen, die ten doel

zullen hebben te voorkomen, dat de prijzen dusdanig zullen dalen, dat een economisch renderend bedrijf niet meer tot de mogelijkheden zal behoren.

Vraag en aanbod

Wij willen voorop stellen, dat de nu ingetreden toestand als „normaal” bestempeld moeten worden. Onze economie is nog steeds, ondanks alle overheidsmaatregelen, gebaseerd op de wet van vraag en aanbod. Deze wet, die men overigens nooit geheel heeft kunnen uitschakelen, geldt thans weer onverkort. Hieraan zijn grote voordelen, doch ongetwijfeld ook grote nadelen verbonden. Men moet nl. weten, tot hoever men kan gaan. Er is een

grens en deze te bepalen en voorts de neiging om die grens te overschrijden te bedwingen, is zonder twijfel een grote opgave. Dit eist een zelfbeheersing, een discipline die zeker niet onderschat moet worden.

Evenwel: wanneer men wil verwachten, dat men die grens niet zal overschrijden dan zal men allereerst moeten weten, waar die grens ligt. Derhalve de vraag: hoever kan men de prijzen laten dalen zonder het eigen bedrijf in gevaar te brengen; bij welk prijsniveau is een renderend bedrijf nog gegarandeerd? Eerst indien men dit weet, kan men verder gaan en door middel van beheersing van zich zelf bereiken, dat die grens niet wordt overschreden. Wie daarin niet slaagt, zal de gevolgen daarvan hebben te dragen.

Een eerste vereiste is dus die grens te bepalen. Dit is uiterst moeilijk, omdat talloze factoren van lonen, vaste en variabele kosten, sociale lasten enz., daarbij een rol spelen. Het is lang niet eenvoudig om dit voor een bepaald bedrijf vast te stellen, laat staan voor een gehele bedrijfstak.

Opslag op het loon

Het ambacht heeft veel „last” onderzonden van de prijsbeheersing. Tegenover de last staat echter onmiskenbaar een voordeel. Immers ingevolge de vele onderhandelingen, welke dezerzijds met het Directoraat-Generaal gevoerd moesten worden,

Door vakbekwaamheid en ervaring geleid
treft U bij ons uitsluitend kwaliteit!

Alles op het gebied van:

**Radio - Televisie - Versterkers
Electra en Gram.-Combinaties**

Technische Groothandel

W. DE VRIES

Landstraat 8, Tel. 548 (K 5437), Aalten
VRAAGT ONZE PRIJSCOURANT!

MEER EN MEER.
WORDEN

**LUXOR
TRANSFORMATOREN**
TOEGEPAST

WAAROM....?

Onze transformatoren hebben het eeuwige leven en zijn derhalve 100 % bedrijfszeker. Vraagt nog heden prijs.

LUXOR Transformatorenfabriek Haarlem
TESSELSCHADEPLEIN 52 Tel. 24380-12305 K 2500

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag
Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

**ILLUMINATIE TONEEL
LICHTFONTEINEN**

POPE Radiobuizen
Fluorescentiebuizen
Fluorescentieapparatuur en
Armaturen
Gloeilampen.

Vraagt vrijblijvend offerte en/of advies.

N.V. Electro Ofra en gros
Straelscheweg 37-39 te VENLO — Telefoon 3424

Alle machines op het
gebied van
wissel- en draalstroom

- Hefboomsch. 3-4 plg. 60-100-200 Amp. (typ. 15)
- Buiszek. kasten 60-100-200 Amp. (typ. 25)
- Kabelinvoeren en hulsansluitkastjes
- Zekeringkasten 3 tot 30 coups } div. types
- Ralkasten en omkeerschakelaars
- Kastenbatterijen
- Grondkabelmoffen

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

Motorenwikkelaarij Fa. Hurstjes & Kool
VENLO, Roermondsstr. 47, tel. 3153, Sloot 52, tel. 3596

Wikkelt MOTOREN,
DYNAMO'S,
STOFZUIGERS en
VENTILATOREN
ook voor gelijkstroom

In- en verkoop van MOTOREN en ONDERDELEN, KOOLBORSTELS, GLIJLAGERS enz.

N.V. HANDEL-MIJ.

»ELECTRO-METAAL«

A. G. VAN RIJN - DEN HAAG

Plot Holnstraat 102 — Telefoon 336144 - 321011

- Verdeelkasten, schakelkasten etc.
- Kastenbatterijen.
- Vertegenw. E.M.F. Electro-motoren
- Import Draad en Kabel.
- Vertegenw. van Wijk & Visser Automatisch Schakelmateriaal.
- Electricch Huishoudelijke App.
- Alles op het gebied der Electro-Technische Installatie-Materialen.

VRAAGT OFFERTE! KORTE LEVERTIJDEN!

N.V. RAMIE UNION
PORCELEINFABRIEK
ENSCHDE

SIMPLEX en CONEX-LASCHDOPPEN

ELECTROTECHNISCH PORCELEIN

LAMPVOLTMETERS

type M6
voor wissel- en gelijkstroom-metingen

type 59A
voor wisselstroom-metingen

- uitgebreid meetgebied tot 150V voor type 59A
- tot 500V voor type M6
- geschikt voor alle frequenties tot 100 MHz.
- hoge ingangsimpedantie
- grote nauwkeurigheid
- gestabiliseerd voedingsapparaat
- laag in prijs, direct leverbaar

CGE DEN HAAG

KONINGINNEGRACHT 64

Telefonen 112010*

KANTHAL

Weerstandsmateriaal

VOOR ALLE ELECTRICHE
VERWARMINGSTOESTELLEN EN OVENS
BIMETAAL

KORTE LEVERTIJDEN — KLEINE HOEVEEL-
HEDEN VOORRADIG

KANTHAL MATERIAAL

IMPORTEUR:

N.V. INGENIEURSBUREAU - KRACHT
SWEELINCKSTRAAT 140 — DEN HAAG — TEL. 330966

HALLO-PHONE

Het luidsprekend communicatie systeem.

Moderne constructie.

Goede geluidskwaliteit.

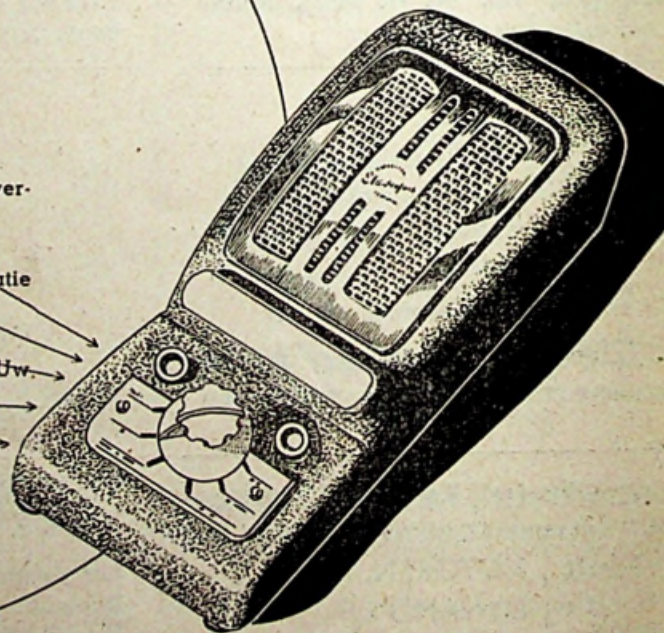
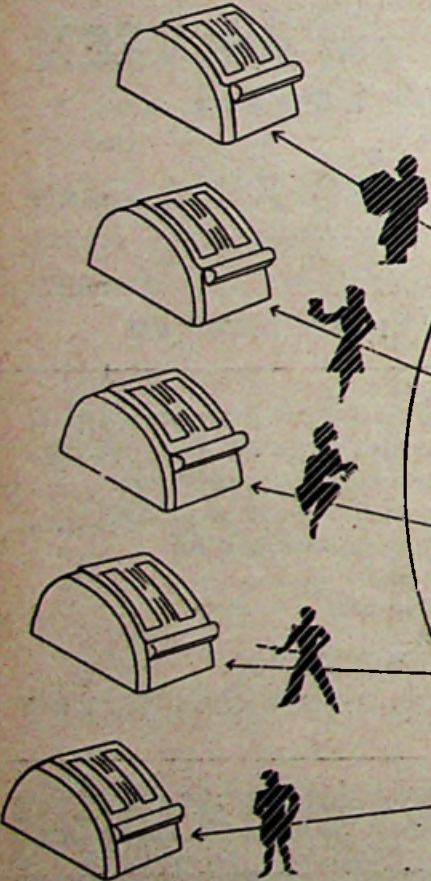
Uitstekende afwerking.

Eenvoudige aanleg.

Hoofdapparaat met ingebouwde versterker.

Twesevoudige-en meervoudige combinatie mogelijk.

Vraag vrijblijvend demonstratie, of bij Uw grossier, of bij **ELECTROFAST N.V.**

ELECTROFAST N.V.

MAATSCHAPPIJ VOOR ELECTR. BEDRIJFSAUTOMATISERING

Kleine Wittenburgerstraat 94

Tel. 56985 - 56470

Amsterdam-Centrum

zijn in diverse installatiebedrijven accountsonderzoekingen gedaan met betrekking tot de kosten, welke aan het installatiebedrijf zijn verbonden. Dit om een redelijke opslag op het loon en de verwerkte materialen te vinden. Het resultaat van deze onderzoekingen is uiterst belangrijk. Dit resultaat immers geeft de grens, die wij hierboven bedoelden. Wanneer men deze grens naar beneden overschrijdt, d.w.z. wanneer men bij het uit te voeren werk op noodzakelijke opslagen op lonen en materialen niet aanhoudt, dan kan men er van verzekerd zijn, dat van een lonend bedrijf niet meer kan worden gesproken.

Deze onderzoekingen nu hebben geleerd dat een opslag van 90 % op het uitbetaalde loon absoluut noodzakelijk is waarbij dan nog verondersteld wordt, dat men de volle brutoprijs der ver-

werkte materialen, ornamenten enz. in rekening brengt. Houdt men zich niet aan deze spelregel, dan staat het vast, dat te zijner tijd het bedrijf noodlijdend moet worden.

Hoeveel wordt reeds thans tegen deze principiële regel gezondigd! Hoe vaak doet men afstand van de korting op ornamenten, T.L. buizen enz.? Op dit gebied zijn ons al weer vele afgrijselijke gevallen gemeld. Is dit wel nodig? Gunt men elkaar het verlies niet? Wees verstandig. Laat anderen voor hun verlies werken, maar houdt u zich aan de wet van de 90 % op het loon en de handhaving van de brutoprijs van het materiaal. Misschien zult u dan wat minder werk maken, maar aan het werk, dat u wél maakt, zult u ook redelijk verdienen. En dit is toch maar de bedoeling.

v. G.

Arbeidstijd Nationale Feestdag 1950

In de Ned. Staatscourant van 13 Maart jl. nr. 51 is de navolgende beschikking van het College van Rijksbemiddelaars opgenomen, waarin het volgende is bepaald:

„Het is aan Werkgevers toegestaan op de Nationale Feestdag (5 Mei) voor zover het werk zulks toelaat, in afwijking van de normale werktijd vanaf 1 uur des namiddags vrijaf te geven met behoud van loon. Deze vrije uren zullen niet in mindering worden gebracht op de vacantie waarop de werknemer recht heeft”.

De Federatie van Werkgeversorganisaties in de Kleine Metaalnijverheid, waarbij ook het electrotechnisch ambacht is aangesloten, heeft vergaderd over de vraag of men al dan niet gebruik zou maken van de bevoegdheid welke in de beschikking van het College van Rijksbemiddelaars is gegeven.

Deze Federatie kwam unaniem tot het besluit van deze bevoegdheid geen gebruik te maken en kwam tot onderstaande beslissing, die hierop neerkomt, dat de historische feestdag dient te worden bestemd tot een hele of halve snipperdag, welke dus in mindering komt van het aantal snipperdagen, dat in de Bindende Loonregeling is vastgesteld.

Het Besluit van de Federatie luidt als volgt:

De federatie van Werkgevers-organisaties in de kleine Metaalnijverheid;

Gelet op de beschikking van het College van Rijksbemiddelaars inzake de nationale feestdag (Ned. St.c. van 13 Maart 1950);

Overwegende, dat de op het gebied der kleine metaalnijverheid bestaande loonregelingen bepalen:

a. dat nationale feestdagen, voor zover op deze dagen vrijaf genoten wordt, begrepen zullen zijn onder de snipperdagen; en

b. dat de werkgevers bevoegd zijn om, na overleg met de werknemers of de werk-

nemers-vertegenwoordiging, op deze dagen vrijaf te geven;

dat door deze bepalingen de mogelijkheid tot viering van de nationale feestdag in principe gegeven is;

dat deze bepalingen tot stand gekomen zijn na vrij overleg tussen de betrokken werkgevers- en werknemersorganisaties, en vervolgens bindend zijn vastgesteld door het College van Rijksbemiddelaars;

dat de bovengenoemde beschikking van het College, waarbij aan werkgevers een algemene vergunning verleend wordt om op 5 Mei vanaf 1 uur des namiddags vrijaf te geven met behoud van loon, geacht moet worden voor de kleine metaalnijverheid niet geschreven te zijn, immers in het tegenovergestelde geval geen zin zou hebben;

dat bovendien de bijzondere, door het College voor de verschillende bedrijfstakken der kleine metaalnijverheid bindend vastgestelde loonregelingen praevaleren boven de algemene vergunning, vervat in de genoemde beschikking van het College;

Spreekt uit, dat zij het ten zeerste betreurt, dat het College door zijn beschikking, en met name door de daarin vervatte bepaling, dat de op de nationale feestdag verleende vrije uren niet in mindering gebracht zullen worden op de vacantie, ook in de bedrijfstakken, waarin de kwestie van de nationale feestdag voor de duur der geldende loonregelingen geregeld was, en voor welke de beschikking mitsdien niet geschreven is, verwarring teweeg gebracht en de nationale feestdag opnieuw tot voorwerp van discussie gemaakt heeft;

Besluit:

a. de leden der bij haar aangesloten organisaties te adviseren om, na overleg met hun werknemers resp. de vertegenwoordiging hunner werknemers, de nationale feestdag te bestemmen tot een hele of halve snipperdag;

b. dit besluit ter kennis te brengen van de Ministers van Economische- en van Sociale Zaken, van het College van Rijksbemiddelaars, de Stichting van den Arbeid en de Pers.

Arbeidsbemiddeling Gedemobiliseerden

Van de Raad van Bestuur in Arbeidszaken ontvingen wij ter publicatie de volgende circulaire:

Onder het motto „Na drie jaar stengun willen zij geen gunsten” heeft onze Raad, als overkoepelend orgaan van de Centrale Werkgeversorganisaties van Augustus 1949 tot Februari 1950, een actie gevoerd met het doel de plaatsing en de herplaatsing van de uit Indonesië gerepatrieerde militairen zo vlot mogelijk te doen verlopen. Deze actie bestond uit een uitgebreide voorlichting aan de werkgevers over het te verwachten aanbod op de arbeidsmarkt door middel van het verstrekken van kwantitatieve opgaven van de zich aan boord der troepentransportschepen bevindende militairen, later gevolgd door enige maandelijks opgeven van de aantallen als werkzoekenden ingeschreven gedemobiliseerden bij de Gewestelijke Arbeidsbureaux.

Zoals wij reeds mededeelden in onze circulaire van 28 December 1949 en 14 Februari 1950 was het, bij het versnelde tempo van de demobilisatie, om technisch-administratieve redenen onmogelijk dit systeem van centrale voorlichting te handhaven. Wij kondigden toen tevens aan besprekingen te zullen voeren met het Directoraat voor de Demobilisatie van de Koninklijke Landmacht en het Rijksarbeidsbureau, teneinde te geraken tot een systeem van gedecentraliseerde voorlichting uitgaande van de Gewestelijke Arbeidsbureaux, in samenwerking met de Gewestelijke Kantoren van de Sociale Dienst van het Ministerie van Oorlog.

Het verheugt ons thans te kunnen mededelen, dat deze besprekingen tot een volledig resultaat hebben geleid, zodat met ingang van de maand April de voorlichting betreffende het aanbod van gedemobiliseerden op de arbeidsmarkt, door de bovengenoemde instanties van onze Raad is overgenomen.

In den vervolge zullen derhalve de Gewestelijke Arbeidsbureaux, in samenwerking met de Gewestelijke Kantoren van de Sociale Dienst, elke maand een beroep doen op de in hun gewest gevestigde werkgevers, die een personeelsbezetting hebben van meer dan 25 personen, behoudens voor zover enkele Arbeidsbureaux reeds langs andere wegen een dergelijke voorlichting verstrekken. Deze aanschrijving zal worden vergezeld van een specificatie van het aanbod, waarin naast de beroepen, welke de gedemobiliseerden uitoefenen, tevens de opleiding wordt vermeld. Op deze wijze zal het mogelijk zijn meer rekening te houden met de bijzondere wensen van werkgevers ten aanzien van de specificatie der beroepen en opleidingen dan vroeger het geval was.

Wij vertrouwen, dat hiermede het streven om onze militairen in de kortst mogelijke tijd weer hun plaats in het burgerlijke leven te doen innemen, zal worden gediend.”

Beëindiging van de dienstbetrekking

Wat een „dringende reden” is

Een ontslagvergunning is niet vereist, indien de dienstbetrekking wordt beëindigd met wederzijds goedvinden. Dit is logisch. De vrije mens moet een overeenkomst, in dit geval een arbeidsovereenkomst, welke vrijwillig is aangegaan, ook vrijwillig in onderling overleg kunnen beëindigen.

Ter verduidelijking van het begrip „wederzijds goedvinden” diene, dat dit niet altijd aan „hartelijk” overleg behoeft te doen denken. Werkgever en werknemer kunnen juist over bepaalde zaken de grootste onenigheid hebben, welke ertoe leidt, dat zij het hierover eens worden, dat zij beiden de dienstbetrekking willen beëindigen. Dit kan dan onmiddellijk geschieden, zelfs zonder dat de opzeggingstermijn in acht wordt genomen.

Bovendien is geen vergunning tot ontslag nodig, wanneer de dienstbetrekking moet worden beëindigd om een „dringende reden”, aangezien dan de beëindiging kan geschieden zonder opzegging. Wat zijn dringende redenen? Voor de

werkgever en de werknemer zijn deze niet dezelfde. Het Burgerlijk Wetboek somt in artikel 1639 als dringende redenen voor de *werkgever* op, zodanige daden, eigenschappen en gedragingen van de arbeider, die ten gevolge hebben, dat van de werkgever redelijkerwijze niet kan gevergd worden, de dienstbetrekking te laten voortduren.

In artikel 1639 q worden als dringende redenen voor de *werknemer* aangegeven zodanige omstandigheden, die ten gevolge hebben dat van de arbeider redelijkerwijze niet kan worden gevergd de dienstbetrekking te laten voortduren. Voor de werknemer is de omschrijving dus ruimer gesteld. Beide artikelen noemen daarna gevallen op, waarin een dringende reden aanwezig geacht kan worden voor de werkgever, o.m. diefstal, verduistering of op grove wijze plichten veronachtzamen door de werknemer, terwijl bijv. niet op de bepaalde tijd betalen van het loon voor de werknemer een dringende reden kan zijn.

Aan het ontslag geven op grond van een

dringende reden, is de voorwaarde verbonden, dat deze reden onverwijld moet worden medegedeeld. Dit laatste is zeer belangrijk, daar anders de werkgever onrechtmatig handelt, indien de werknemer niet toestemt. Bij dit alles zal de Kantonrechter uiteindelijk moeten uitmaken, of inderdaad sprake is van een dringende reden.

Het zal thans duidelijk zijn, dat in grensgevallen gemakkelijk twijfel kan rijzen, of een dringende reden aanwezig is. De werkgever doet dan verstandig niets te riskeren. Er zijn nl. nog drie mogelijkheden om tot ontslag te komen. Hij kan de gewone weg volgen en ontslagvergunning aanvragen bij het Gewestelijke Arbeidsbureau. Hij kan een verzoek doen aan de Kantonrechter om de overeenkomst om een *gewichtige* reden ontbonden te verklaren, en tenslotte kan de werkgever een vordering tot ontbinding van de overeenkomst met schadevergoeding instellen.

In een volgend artikel zullen wij schrijven over het ontslag tijdens en bij het beëindigen van de proeftijd. Wij zullen dan ook aangeven hoe de werkgever in het algemeen moet handelen bij ontslag met wederzijds goedvinden, terwijl het tenslotte in het voornemen ligt, iets mede te delen over de wijzigingen van het ontslagrecht, die in voorbereiding zijn.

M. VAN GILS.

NEGEN VAN DE TIEN LADDERS ZIJN

VEILIG!

N.V. HOUT-INDUSTRIE

V.H.

JEAN WIENESE
OPGERICHT IN 1903

STERK!

BEMUURDE-WEERD o.z. 18

TELEF. KANTOOR
16534 - 21090
OOK NA 6 UUR
FABRIEK 14850

VRAAGT ONZE 44 PAGINA'S TELLENDE CATALOGUS

Uit voorraad leverbaar:

N. G. A. Draad 1½ - 2½ - 4 - 6 Ø.
Stalkabel 2 x 2½ Ø, 3 x 4 Ø, 4 x 2½ Ø, 4 x 4 Ø.
Volgummikabel 2 x 0,75 Ø, 2 x 1 Ø, 4 x 2½ Ø, 4 x 6 Ø.
Plastic snoer 2 x 0,75 Ø zwart-wit-bruin

Alles import en lage prijzen — Vraagt ons offerte

Stofzulgers Holland Electro, Efa en anderen. Antenne materialen - Electrotechnische artikelen enz.

M. Ossendrijver - Amsterdam-C.

ST. PIETERSHALSTEEG 4 - 6 - TELEFOON K 2900 - 42158

Wij leveren U alles op gebied van

VERLICHTING

zoals: Wandlichten, Tafel lampjes, Bedleeslampen enz. Keuze uit minstens 12 modellen Leeslampen. Verlichting Rooktafels, Handwerkbanken, Theebladen enz.

Vraagt prijzen en monteer Het adres voor grossiers kleinhandel.

DRACHTEN (Fr.). Tel. 22

DRAAD!

Wij hebben draad voor elk doel - wikkeldraad, montagedraad, rijwiel- en automobielkabel, telefoon- en microfoonkoord, litzedraad, podurdraad...

Kortom: wat voor draad U ook nodig mocht hebben -

Pope maakt het!

Vraag alle gerichte inlichtingen aan onze alleenvertegenwoordiger voor Nederland. Zij zal U graag met raad en daad bijstaan.

TECHNISCHE HANDELONDERNEMING

„ROMAL”

Plompelorengracht 12 - Utrecht - Telefoon 14593

DE BEKENDE PRIMA

MIELE WIT GEËMAILLEERDE

WASMACHINES

MET ELECTR. WRINGER

LEVERT UIT VOORRAAD

G. H. SMELT, ENSCHEDE

TELEFOON 5641

M. DUINTJER & ZONEN N.V.

WILDERVANK - (Tel. 44, VEENDAM)

GROSSIERS GESPECIALISEERD

IN

MATERIALEN VOOR KRACHTINSTALLATIES

ELECTROMOTOREN EN DYNAMO'S

SBIK AUTOMATEN

AARDFOUTSCHAKELAARS

KASTENBATTERIJEN

Compleet en in onderdelen

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO · HOLLAND

56064

Vergadering te Zwolle

Op initiatief van de voorzitter van het Gewest „Overijssel-Zuid-Drenthe” van de Ondervakgroep Electrotechnisch Installatiebedrijf, de heer J. H. van Pelen te Zwolle, werd op 28 Februari jl. een vergadering van installateurs gehouden in Hotel Gijtebeek te Zwolle.

Na een inleidend woord van de voorzitter, werd door de heer W. J. Gerretsen, inspecteur Noord van de V.E.A., een causerie gehouden over de Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie, waarbij spreker er speciaal op wees, dat alle installateurs, zowel in het algemeen installateursbelang als in hun eigen zakelijk belang, lid dienen te zijn van een der drie vrije werkgeversverenigingen, al naar gelang van eigen overtuiging en confessionele gezindheid.

Daarna werd, met het door de Vakgroep-Studie-commissie beschikbaar gestelde geluidsfilmapparaat, de interessante bedrijfsfilm van de Hollandse Draad- en Kabelfabriek te Amsterdam vertoond, welke de algemene belangstelling had en ten eerste werd gewaardeerd.

Te betreuren viel het, dat slechts een gering percentage van de 218 uitgenodigde installateurs ter vergadering aanwezig was. Dit wijst erop, dat er nog veel zal moeten worden gedaan om de belangstelling van de installateurs voor hun eigen vakverenigingen op te wekken, waarbij een speciaal beroep zal worden gedaan op hen, die reeds een bestuursfunctie vervullen in de bestaande plaatselijke afdelingen, c.q. verenigingen.

Bedrijfscommissie voor het Electrotechnische Ambacht

De Bedrijfscommissie voor het Electrotechnisch Ambacht was als volgt samengesteld:

de heren J. W. Willemsen, P. J. Buis, J. v. d. Burg, C. v. d. Hulst, M. van Gils, C. W. van Wingerden en Mr J. H. van Gelderen. Zij kwamen in deze samenstelling slechts éénmaal in dit jaar bijeen en wel ter behandeling van een zestal dispensatie aanvragen.

De overige dispensatie-aanvragen konden schriftelijk worden afgedaan.

Een 7-tal aanvragen voor dispensatie van de loonregeling tot het betalen van lagere lonen werd behandeld. Een 5-tal hiervan kreeg de gevraagde beschikking.

Films voor de afdelingen

Wij willen hier nog eens de aandacht vestigen op het filmapparaat, dat door de Vakgroepstudiecommissie is aangeschaft. Het filmmateriaal is nog beperkt: wij hebben de beschikking over twee elektronische films van Philips en een Draka-film. Ondanks dit beperkte materiaal zijn reeds vele interessante voorstellingen gegeven op afdelingsvergaderingen e.d.

Afdelingen van organisaties, welke zijn aangesloten bij de Federatie van werkgeversorganisaties, alsmede afdelingen van de vak- en ondervakgroepen kunnen de beschikking krijgen over dit apparaat en de nu

beschikbare films. Men wende zich tot het secretariaat, Mauritskade 45, Den Haag.

Nog delen wij mede, dat de vakgroepstudiecommissie thans doende is een aantal technische „trainingsfilms” uit Amerika te krijgen in het kader van de Marshall-hulp. Hierop komen wij zo spoedig mogelijk nader terug.

Directie orderingsvraagstukken ingesteld

Bij het Ministerie van Economische Zaken is ingesteld de Directie Orderingsvraagstukken. Als hoofd van deze Directie treedt op drs J. H. D. van der Kwast, als plv. hoofd dr P. Verloren van Themaat.

De Directie Orderingsvraagstukken is belast met alle zaken betreffende de uitvoering van de Wet op de Bedrijfsorganisatie, het Kartelbesluit en de behandeling van andere aangelegenheden in verband met de ordening van het bedrijfsleven.

Korte berichten

Op 20 Maart jl. werd te Amsterdam een bespreking gehouden tussen vertegenwoordigers van ambacht en detailhandel en de Hollandsche Draad- en Kabelfabriek met betrekking tot de winstmarges.

⊙

Op Donderdag 23 Maart vond op het Secretariaat een derde bespreking plaats inzake de werkclassificatie voor het Electrotechnisch Installateursbedrijf. Het ligt thans in de bedoeling de verkregen resultaten in een commissie op bredere basis te behandelen.

⊙

Op Vrijdag 24 Maart werden de eerste voorlopige onderhandelingen geopend om te komen tot een C.A.O. in de Kleine Metaalnijverheid.

Deze besprekingen tussen werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers zullen moeten leiden tot een Concept-C.A.O. Dit concept zal aan de vrijwillige organisaties ter behandeling worden aangeboden.

⊙

Op 4 April werd te Amsterdam een bespreking gehouden tussen vertegenwoordigers van de Groningse en de Noordhollandse nettenbouwers inzake de eenheidsprijzen en uurprijzen.

⊙

Op 12 April vergaderde het dagbestuur van de N.V.E.W. in verband met een binnenkort te houden vergadering van het algemeen bestuur.

⊙

Op 14 April vergaderde de Federatie van Werkgeversorganisaties in de Klein-Metaalindustrie i.v.m. een aantal huishoudelijke punten en het advies van het College van Rijksbemiddelaars i.z. de nationale feestdag. In dit verband zie men de publicatie elders in dit blad.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

TRANSFORMATOREN

INTERNATIONALE ELECTRICITEIT ONDERNEMING
TRANSFORMATORENFABRIEK
ZANDBERGWEG 97 - TELEF. 0018-5910 - BREDA

Wij leveren uit voorraad:

„SPLENDOR” GLOEILAMPEN, ook SERIELAMPJES
„A.C.E.C.” FLUORESCENTIELAMPEN en daarbij behorende APPARATEN en ARMATUREN.
„WERVA” KOOLBORSTELS
In 80 afmetingen en zeer praktische assortimentsdoos
ALUMINIUM WAAIERS voor stofzuigers in 19 typen.
BATTERIJEN, BATTERIJ- en RIJWIELLAMPJES.
KOGELLAGERS, STRAALKACHELS, STRIJKBOUTEN, VERWARMINGS-ELEMENTEN, CORODEX-ARTIKELEN, SCHAKELAARS, STEKKERS
MONTAGEDRAAD, PARALLELSNOER, VOLGUMMI, KABEL, LOODKABEL, enz.

Vraagt onze prijscourant

N.V. voorheen

N. C. Waagmeester & Zoon, Groothandel

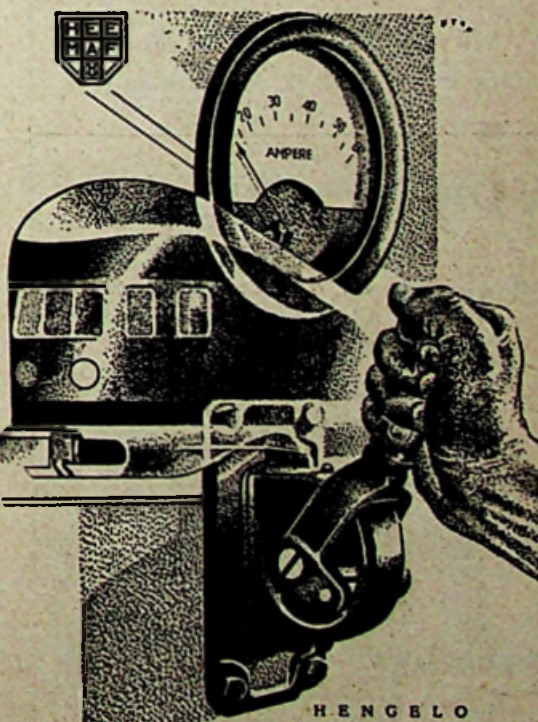
DAMPLEIN 8 - ZAANDAM - TELEFOON 2294 (K 2980)

DALY
ELECTROLYTISCHE
CONDENSATOREN
voor de hoogste eisen

Alleenverkoop voor Nederland
THEAL N.V.
Handel in techn. artikelen

Amsterdam-C. • Postbus 396 • Tel 41801 42012 Telegr. Techtheal

HENGLO
HEEMAF

GISO-LAMPEN

Electro-Ing.-Bureau „DANIEL" N.V.
HILVERSUM Tel. 9895

- Aanloopcontrollers
- Rotor-aanloopweerstand
- Luchtgekoelde weerstanden
- Magneetschakelaars

Speciale schakelapparatuur voor de industrie
Af voorraad of redelijke termijnen

ELECTROSTOOM
VOOR
KOELINSTALLATIES

Therma

Huishoud-koelkasten

110 en 160 L

UIT VOORRAAD LEVERBAAR

N.V. E. M. ELECTROSTOOM
ROTTERDAM (N.)

Postbus 301 - Tel. 82720 (7 lijnen)

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIE
MATERIAAL

N.V. CORODEX

ZANDVOORT, TEL. K 2507 - 2541 - 25

Wij vestigen Uw aandacht op

HET adres in het Oosten en Noorden van ons

voor het wikkelen van alle electromotoren
en het repareren van alle elektrische apparaten

Wij hebben een speciale afdeling voor:

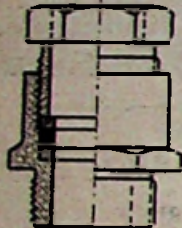
het wikkelen en repareren van alle soorten
en modellen spoelen en spoelbussen
automaten en dergelijke

Uw adres hiervoor is

Electro Technische Fabrik H. J. JANSZ

KUIPERSDIJK 184-186 - (TEL 3847) - ENSCHIEDEN

Kabel Wartel- invoeringen

Uitgevoerd in MESSING, al of niet
VERNICKELD met
UNION-DRAAD 3/8" r/m 2"
GAS-DRAAD 5/8" r/m 2"
PG-DRAAD 11 r/m 36
CONTRAMOEREN

Levering uit voorraad

GROENEVELD'S
HANDELSONDERNEMING
Warmondstraat 160, A'DAM

- PRESTO Schakelmateriaal
- DRAKA Draad & kabel
- RIJNSTAAL Installatiebuis en buis-
onderdelen
- „CORODEX" Installatiemateriaal

N.V. v/h NIERSTRASZ
Plantage Middenlaan 62, Amsterdam (C.)

Gevestigd sedert 1907

H. BIEZE

NIEUWE HERENGRACHT — AMSTERDAM

Compl. sortering Electro Technisch materiaal
bekende, gerenommeerde fabrikaten o.a. NIKO
Buis - Dozen - Lassen - Draad - Snoer - enz.
Specialiteit in verlichting... uitgebreide collectie
W. D. armaturen, Vlakverlichting, Breed- en
Diepstralers. HOLLAND-ELECTRO en RUTON

STOFZUIGERS

alle modellen uit voorraad leverbaar

Bezoek onze Monsterkamers. Vraagt reizigersbezoek

KOPEN

bij

H. BIEZE

in Amsterdam

betekent ook voor U

verhoogde omzet

Grote sortering, lage prijzen als vóór 19

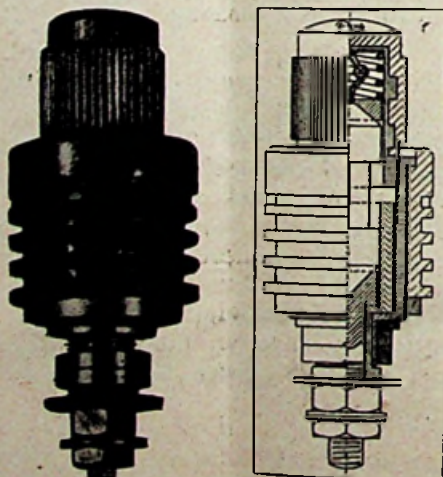
„VONKA" AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers, motoren enz.

voor

ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT

„SINUS" zekeringhouder type L; compleet met
zekering. Voor 1-gats montage van 2 tot 30 Amp.

Radio-Apparaten- en Instrumentenfabriek

SINUS

De la Rey laan 37-39 — ZEIST — Telefoon 3455

TRANSFORMATOREN

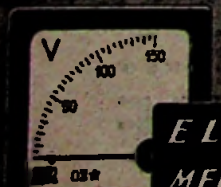
NEON-TRANSFORMATOREN
SPAARLEK-TRANSFORMATOREN
3-PH-TRANSFORMATOREN
RADIO-TRANSFORMATOREN
SMOORSPOLEN

TECHN. IND. ROBOT AMSTERDAM

GERRIT VAN DER VEENSTRAAT 130 - TELEFOON 252
FABRIEK: 2e OOSTERPARKSTR. 25 - TELEFOON 557

NIEAF

UTRECHT

ELECTRISCHE
MEETINSTRUMENTEN

VOOR ELECTRISCH HUISHOUDELIJKE
APPARATEN,
FLUITKETELS, WATERKOKERS ENZ.
UW KEUS

„BOBE"

HET IS EEN KWALITEITSPRODUCT
UW GROSSIER HEEFT ZE VOORRADI

CISTOFA

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

ENIGE BELANGRIJKE PUNTEN.

Het is u bekend, dat Cistofa „draait“, na een periode waarin successievelijk verschillende bepalingen van kracht zijn geworden. Eveneens weet u dat wij ons op het standpunt stellen, dat wij alleen iets bereiken, in nauwe samenwerking met alle leden en dat wij deze samenwerking op hoge prijs stellen. Verschillende malen hebben wij u van het verloop op de hoogte gehouden en tevens bericht, dat wij over gebrek aan medewerking zeker niet te klagen hebben. Dat er lieden zijn, die ondanks alles het nog wel willen „proberen“ hebben wij ons nimmer ontveinsd.

De goedwillenden hebben echter recht op bescherming, en ook hierin hebben wij voorzien en zullen deze dan ook verlenen waar nodig is. Het is mede daarom, dat wij in de aanlooptijd regelmatig brieven met waarschuwingen hebben gezonden en de vertegenwoordiger van Cistofa, de heer Van Landsbergen, dagelijks op weg is om u zonnig met raad en daad terzijde te staan. U zult echter begrijpen, dat dit niet altijd door kan blijven gaan, want dan zou er van een bescherming van goedwillenden geen sprake kunnen zijn. Zij die doelbewust de spelregels niet aanhouden en daardoor hun collega's schade berokkenen, zullen ondervinden, dat het ons ernst is, en tegen hen zal dan ook in den vervolge streng worden opgetreden.

1 Mei 1950

De oprichting van Cistofa en het functioneren van de gehele regeling heeft zich voltrokken langs banen van geleidelijkheid. Kon men enerzijds van een zekere voortvarendheid spreken, anderzijds evenzeer van een bezadigde kalmte, teneinde onvolkomenheden zo goed mogelijk op te vangen en zo goed mogelijk aan te passen aan de ontworpen regeling.

Langzamerhand bereiken we echter de eindfase. Op 1 Maart jl. toch is de lijst van aangeslotenen rondgezonden aan leveranciers. Aan hen mocht dus in de toekomst uitsluitend worden geleverd. Daarnaast was er echter nog een andere lijst van diegenen, die voor aansluiting bij Cistofa in aanmerking kwamen, doch om een of andere reden hun verklaring nog niet ingezonden hadden. Met de grootste soepelheid is hier opgetreden. Dit was mede mogelijk:

- 1e. Door de zeer grote stroom van deelnemers, die direct hun verklaring inzonden en zodoende hun sympathie met ons streven betuigden.
- 2e. Omdat velen van deze tweede lijst hun verklaring alsnog prompt hebben ingezonden.

Het niet tekenen van de verklaring van een aantal firma's bleek in de praktijk steeds neer te komen op een zekere nonchalance. Dikwijls was men in de veronderstelling, dat men reeds ingezonden had. Alle samenwerkende afdelingen in Cistofa hebben medegewerkt om u aan het inzenden te herinneren.

U zult echter begrip hebben voor het feit, dat dit niet altijd zo kon doorgaan. Eens moest hieraan een einde komen en dit punt hebben wij thans bereikt. Op dringend verzoek van de afdeling Industrie heeft het hoofdbestuur van Cistofa met algemene stemmen bepaald, dat op 1 Mei 1950 alleen van kracht is de lijst van hen, die de Cistofa-verklaring hebben getekend.

20 April sluit dus de datum van inzending en gezien de weinige verklaringen, die thans nog ontbreken, kunnen aanvullingen eventueel reeds op 1 Mei in handen van leveranciers zijn. Zij, die deze datum niet aanhouden, moeten in de toekomst een aanvraag indienen via de Beoordelingscommissie, hetgeen uiteraard tijd vergt, aangezien deze commissie niet ieder ogenblik bijeen kan komen.

Onze oproep geldt dus uitsluitend voor de allerlaatsten. Bedenk wel, u bespaart ons enig werk, doch u zelf mochte, last en ook ergernis, dat u niet meer attent is geweest.

Denk er dus aan, voor een goede gang van zaken, dat u:

- 1 alleen koopt van aangesloten leveranciers* aangesloten leveranciers mogen wederkerig alleen leveren aan aangesloten detailisten.
- 2 de brutoprijzen aanhoudt en dat het geven van korting, in welke vorm ook, verboden is. Hier valt dus eveneens onder het verstrekken van zegels, punten enz. bij winkelweken, het geven van cadeaux enz.
- 3 geen inruilprijs voor een oude machine betaalt, die neerkomt op een verkapte prijsopbodding. Door dit te doen richt u het wapen tegen u zelf, want het gaat ten koste van de winst, die u voor het drijven van u zaak nodig heeft.

Tenslotte raden wij u aan steeds de publicaties in de Electro Radio Mercur omtrent Cistofa te lezen, opdat u straks niet voor verrassingen komt te staan.

* Voor de goede orde delen wij u mede, dat in het volgende nummer van de Electro-Radio-Mercur de definitieve leveranciers-lijst (fabrikanten en grossiers) zal worden gepubliceerd.

* * *

De Nederlandse Siemens Mij N.V. te Den Haag deelt mede, dat binnenkort op de Nederlandse markt verschijnt het type Super, waarvan de vastgestelde en bij Cistofa gedeponeerde brutoprijs bedraagt f 375.—. De detailhandel heeft hierop een korting van 25 %.

RECTIFICATIE

In verband met de publicatie van de firma Thabur in het vorige nummer van de E.R.M. dd. 8 April 1950 delen wij u mede, dat hierin een fout is geslopen. De korting bedraagt bij 21 stuks en meer 38 %. Teneinde ieder misverstand op dit gebied te voorkomen geven wij u onderstaand nogmaals de volledige regeling:

Kortingen:

bij afname van	1 — 2 stuks	30 %
	3 — 4 „	32 %
	5 — 8 „	33 %
	9 — 12 „	34 %
	13 — 16 „	36 %
	17 — 20 „	37 %
	21 stuks en meer	38 %

Kortingen bij toonzaalverkoop : 25 %.

Kortingen op de hulpstukken : bij afname van	1 — 2 stel	30 %
	3 — 4 „	32 %
	5 stel en meer	35 %

EINDE CISTOFA-NIEUWS

PHILIPS

WEIDEAFRATERING-

APPARATEN

GOEDGEKEURD voor RIJKSSUBSIDIE

LEVERT

G.H. SMELT, ENSCHEDE

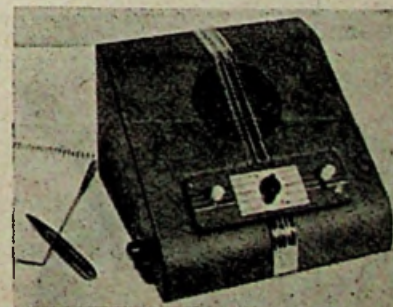
Telefoon 5641

Te koop aangeboden :

- 24 Weerstandlampen voor gelijkrichters Philips Industrie 240 - IE 30
- 30 stuks dito Tunqram B 3001 - 8866
- 2 variabele weerstanden in geperfd. kast 0.1 - 0.4 Ohm 12 - 25 Amp.
- 1 Transformator 220/127 volt 0.3 KoA
- 1 Aftakkabelmof voor grondkabel 3 x 90 qmm.

OOSTWOU FABRIEKEN

UTRECHT - MALIESINGEL 20 - Tel. 14550

Een snel stijgende lijn

ziet er in het aantal gebruikers van luidsprekende telefoons. Reeds pakken vele vooruitziende en actieve installateurs dit project met perspectief aan. Doe als velen van hen die kijk en feeling toonden. Pousseer Hap6-Easyphone installaties. Doodsimpel qua installatie, weldoordacht en degelijk tot in details. Door specialisten uitgekend. Een lust om te monteren en te zien. Ongedacht laag in prijs voor deze apparatuur van klasse. Hap6 levert alleen via de handel. Vraag vandaag nog circulaire 336/2 aan

C. V. HAP6, Nieuwe Herengracht 11, Amsterdam-Centrum
Telefoon: 4882-48321.

NIKO SCHAKELMATERIAAL

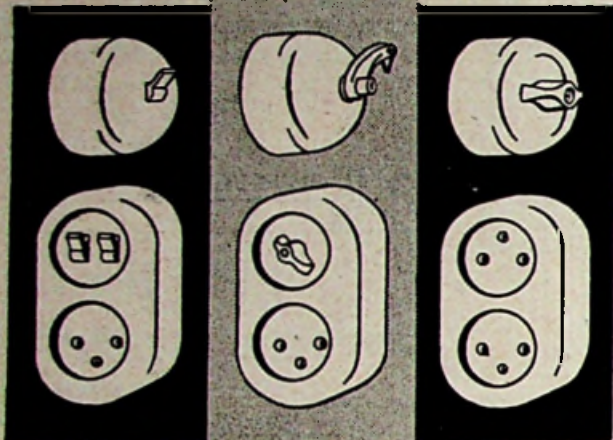
in bruin en wit isoliet uit voorraad leverbaar:

MAX GOUDEKET & Co.

WEESPERZIJDE 24 - TELEFOON 51163 - AMSTERDAM

NIKO

Installatie-materiaal

Wat **NIKO** fabriceert,
2 is uitmuntend geconstrueerd

NIKO Schakelmateriaal

voor Inbouw en opbouw, in bruin en wit isoliet, grote voorraad!

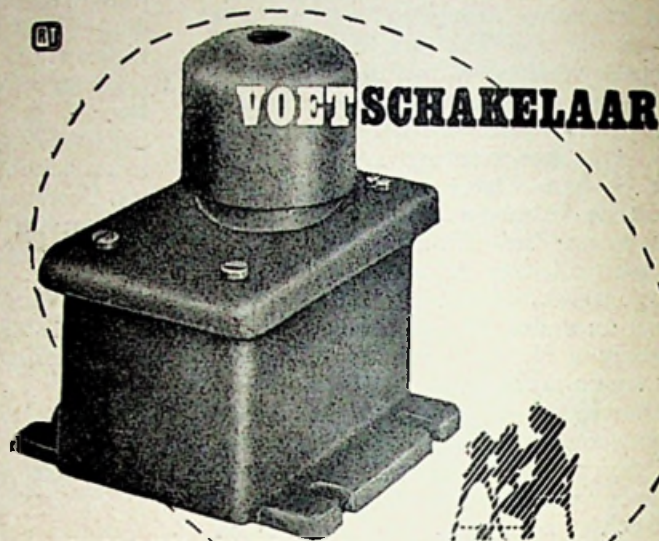
N.V. **HARTELUST'S** IJzerhandel

afd. ELECTRO TECHNISCHE GROOTHANDEL
LEEWARDEN — GRONINGEN

Voor **BUSCH-JAEGER**
SCHAKELAARS EN STOPCONTACTEN

naar **N.V. v.h. CLAESSEN & Co.**
AMSTERDAM - SINGEL 162-164

en haar Filialen:
ALMELO, GRONINGEN, DOETINCHEM, ROTTERDAM

VOETSCHAKELAAR TYPE 9A6

De Electrofact voetschakelaar onderscheidt zich door de toepassing van de bekende Klikklak schakelaar als contact. Daardoor wordt een leloze momentschakeling verkregen, ook als de bedieningsknop langzaam ingedrukt wordt. Elektrische gegevens: enkelpolige omschakelaar. Schakelvermogen: 250 V, 50 p/s. 6A.

Mechanische uitvoering: solide gegoten huls, spatwaterdicht.

Afmetingen: huls 97 x 62 x 55 mm, hoogte bedieningsknop: 40 mm.

Mogen wij U eens een monster zenden?

ELECTROFACT Mij voor Electr. Bedrijfsautomatisering

Kleine Wittenburgerstr. 94 Amsterdam-C. Tel. 56985 - 56470

Verhuur van alle soorten

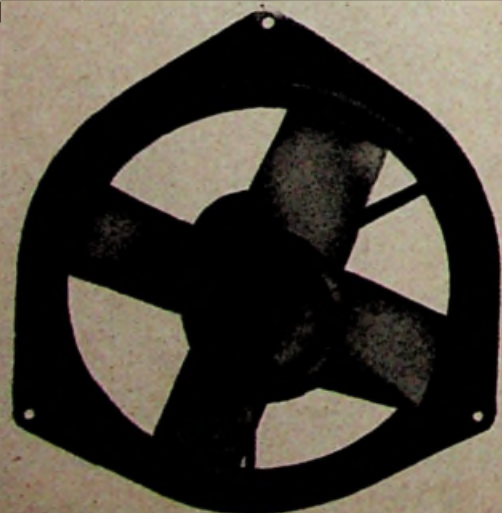
Kabel, Schakelkasten en Illuminatie

Levering en verhuren van

Toneelverlichting

C. SELMEYER, AMSTELDIJK 44, AMSTERDAM

Postadres: Stalinlaan 34 - Tel. (K 2900) 98181, na 6 uur 23640

VENTILATOREN

VOOR ALLE DOELEINDEN

J. E. Stork Ringuventilatoren N.V.

JUNOSTRAAT 35 - DEN HAAG - TEL. 772223

DE BESTE.

WAAROM ZOUT U MET MINDER GENOEGEN NEMEN?